

Διδακτική πρόταση 2¹: Πώς επέλεγαν οι άνθρωποι της Αρχαϊκής Εποχής τα μέρη όπου έφτιαχναν τις πόλεις και τους οικισμούς τους; Πώς έκτιζαν τις οικίες τους;

Ερωτήματα-κλειδιά²

1. Με ποια κριτήρια επέλεγαν οι άνθρωποι της Αρχαϊκής Εποχής τα μέρη όπου έφτιαχναν τις πόλεις και τους οικισμούς τους;
2. Πώς έκτιζαν τις πόλεις και τις κατοικίες τους;

Πρόοδος από το προηγούμενο μάθημα

Στα προηγούμενα μαθήματα τα παιδιά μελέτησαν τους λόγους και τα μέσα μετακίνησης διαφόρων ομάδων ανθρώπων της Αρχαϊκής Εποχής. Στο σημερινό μάθημα θα έχουν την ευκαιρία να μελετήσουν τα κριτήρια, με βάση τα οποία επέλεγαν τους χώρους μόνιμης εγκατάστασης στη συγκεκριμένη εποχή, καθώς και τον τρόπο κατασκευής των πόλεων και ορισμένων αρχαϊκών κατοικιών.

Μαθησιακοί στόχοι

Οι μαθητές και μαθήτριες να:

- αναφέρουν τα κριτήρια με τα οποία οι άνθρωποι της Αρχαϊκής Εποχής επέλεγαν τον χώρο διαμονής τους (γνώση περιεχομένου)·
- αναφέρουν το περιεχόμενο των όρων: *κριτήριο, τείχη / περιτειχισμένη πόλη, ανάκτορο, ιερό, οικία* (έννοιες περιεχομένου)·
- αναφέρουν στοιχεία για τον τρόπο και τα υλικά κατασκευής των σπιτιών στην Αρχαϊκή Εποχή (γνώση περιεχομένου)·
- αναστοχάζονται σχετικά με το βαθμό βεβαιότητας των υποθέσεων που κάνουμε για το παρελθόν (επιστημολογικές έννοιες)·
- εκφράζουν και συζητούν τα συμπεράσματά τους χρησιμοποιώντας το κατάλληλο λεξιλόγιο (δεξιότητες).
- συνθέτουν τη δική τους ιστορική αναφορά, παρουσιάζοντας και συζητώντας τα αποτελέσματα της ανάκρισης των πηγών και χρησιμοποιώντας το κατάλληλο λεξιλόγιο (επιστημολογικές έννοιες - δεξιότητες).
- εντοπίζουν ομοιότητες και διαφορές και στοιχεία αλλαγής και συνέχειας (γνώση περιεχομένου - επιστημολογικές έννοιες)·

---

¹Ευχαριστίες για την επιστημονική καθοδήγηση στον Δρα Ευστάθιο Ράπτου, Αρχαιολόγο, Τμήμα Αρχαιοτήτων Κύπρου, καθώς και στον Πάνο Χριστοδούλου, Επισκέπτη καθηγητή στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Πανεπιστήμιο Κύπρου. Ευχαριστίες επίσης στον Λούκα Περικλέους, Επιστημονικό Συνεργάτη, Τμήμα Επιστημών της Αγωγής, Πανεπιστήμιο Κύπρου.

²Τα ερωτήματα-κλειδιά τοποθετούνται σε περίοπτη θέση, ώστε να αποτελούν κεντρικό άξονα και σημείο αναφοράς καθ'όλη τη διάρκεια της μαθησιακής διαδικασίας.

Διδακτικό και μαθησιακό υλικό

- Αναρτημένο λεξιλόγιο διαβαθμισμένης βεβαιότητας σε καρτέλες: *αποκλείεται, δεν υπάρχουν ενδείξεις ότι..., ίσως, μάλλον, πιθανόν, πιθανότατα, όλες οι ενδείξεις δείχνουν ότι..., σίγουρα, σύμφωνα με...*
- Διαδραστικός πίνακας ή Η.Υ. και προβολέας για την παρουσίαση σε PowerPoint.
  - Παρουσίαση PowerPoint: «Πού και πώς έχτιζαν τις πόλεις και την κατοικία τους οι άνθρωποι την Αρχαϊκή Εποχή;»
- Φύλλα Εργασίας:
  - Φύλλο Εργασίας 1 «Μελετώ και συγκρίνω με την ομάδα μου αναπαραστάσεις πόλεων της Αρχαϊκής Εποχής».
  - Φύλλο Εργασίας 2 «Πώς έφτιαχναν την κατοικία τους οι άνθρωποι της Αρχαϊκής Εποχής;»
- Ατομική πλαστικοποιημένη καρτέλα (μικρός πίνακας), μαρκαδόροι νερού και σφουγγαράκι.
- Κάρτες Εργασίας «*Τι αλλάζει και τι μένει το ίδιο από τη Γεωμετρική Εποχή μέχρι Σήμερα*»; (σσ.8-9)
- Φάκελος Επιτευγμάτων.

Σύνδεση με προηγούμενο μάθημα

Τα παιδιά αναφέρουν τους κυριότερους λόγους μετακίνησης των ανθρώπων της Αρχαϊκής Εποχής, σύμφωνα με τα τεκμήρια που εντόπισαν στα προηγούμενα μαθήματα. Αναφέρουν επίσης τι μας έδειξαν τα τεκμήρια για το πού και πώς μετακινούνταν οι άνθρωποι της Αρχαϊκής Εποχής σε Κύπρο, Ελλάδα και Ανατολή (Έλληνες, Φοίνικες, Πέρσες κ.λπ.).

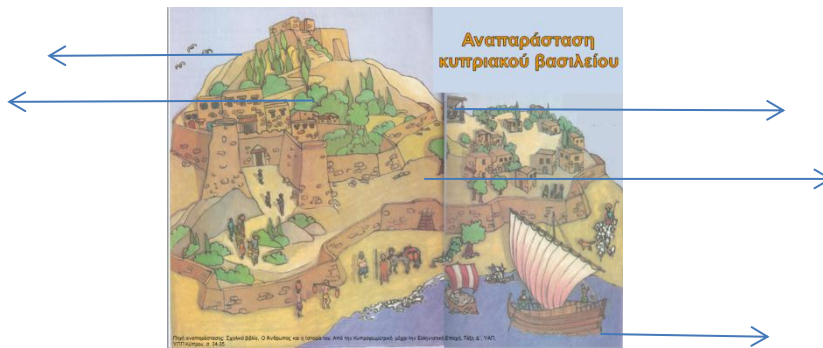
Δραστηριότητα προσανατολισμού για το νέο ερώτημα: Με ποια κριτήρια επέλεξαν τα μέρη όπου έχτιζαν τις πόλεις και τους οικισμούς τους οι άνθρωποι της Αρχαϊκής Εποχής;

Προβάλλεται ο χάρτης, που καλύπτει τα παράλια της Μεσογείου, αλλά και τη Μέση Ανατολή (βλ. Παρουσίαση «Πού και πώς έχτιζαν τις πόλεις και τις κατοικίες τους οι άνθρωποι την Αρχαϊκή Εποχή;»), στον οποίο είναι φανερή η δημιουργία πάρα πολλών παραθαλάσσιων πόλεων σε ολόκληρη τη Μεσόγειο καθώς και στον Εύξεινο πόντο. Επίσης φαίνεται ότι οι πόλεις στις ενδοχώρες ήταν κτισμένες κοντά σε ποτάμια (βλ. Βαβυλώνα, Σούσα). Αρχικά, το κάθε παιδί σκέφτεται ατομικά και στη συνέχεια συζητά τις παρατηρήσεις του με το παιδί που κάθεται δίπλα του. Ακολουθεί συζήτηση στην ολομέλεια της τάξης. Ενθαρρύνουμε τη χρήση του λεξιλογίου διαβαθμισμένης βεβαιότητας, όπως, π.χ.:

- Όλες οι ενδείξεις φανερώνουν ότι οι περισσότερες πόλεις ασχολούνταν με το εμπόριο, για το λόγο αυτό επέλεξαν τις παραθαλάσσιες περιοχές να κτίσουν τις πόλεις τους.
- Πιθανότατα να ήθελαν να έχουν καράβια για το εμπόριο, αλλά και για προστασία της πόλεις από τους εχθρούς.
- Μάλλον έχτιζαν κοντά σε ποτάμια για να έχουν πόσιμο νερό αλλά και για εμπόριο με γειτονικές πόλεις μέσω του ποταμού.

Δραστηριότητα 1α: Με ποια κριτήρια επέλεξαν τα μέρη όπου έφτιαχναν τις πόλεις και τους οικισμούς τους οι άνθρωποι της Αρχαϊκής Εποχής στην Κύπρο;

Ενώ προβάλλεται η αναπαράσταση μιας πόλης- βασιλείου (βλ. Παρουσίαση: Πού και πώς έχτιζαν τις πόλεις και τις κατοικίες τους οι άνθρωποι κατά την Αρχαϊκή Εποχή;), τα παιδιά, συζητούν σε ζευγάρια τις διάφορες υποθέσεις τους γύρω από τα διάφορα πιθανά κριτήρια και τις σημειώνουν στην πλαστικοποιημένη καρτέλα τους. Οι εκπαιδευτικοί καταγράφουμε πάνω στον πίνακα όπου προβάλλεται η αναπαράσταση του κυπριακού βασιλείου, τα διάφορα κριτήρια, όπως αυτά διατυπώνονται από τα παιδιά: π.χ.

- **Κοντά σε ποτάμια (πόσιμο νερό)** για να πίνουν, να μαγειρεύουν, να πλένουν και να πλένονται.
- **Κοντά στη θάλασσα/λιμάνι** για να ψαρεύουν και να κάνουν εμπόριο.
- **Σε πεδιάδες** για να καλλιεργούν τη γη, για τη διατροφή των ιδίων και των ζώων τους
- **Κοντά σε δάση** για τη ξυλεία, τα ζώα, τις ρίζες, τους καρπούς.
- **Κοντά σε μέρη όπου υπάρχουν μέταλλα** για να φτιάχνουν τα εργαλεία τους και να ανταλλάζουν τα μέταλλα με άλλα προϊόντα.
- **Πάνω σε υψώματα** για να βλέπουν τους εχθρούς από μακριά.

Τα παιδιά διερευνούν το ερώτημα, με τη βοήθεια του χάρτη της Κύπρου, ο οποίος παρουσιάζει τις κυριότερες πόλεις βασιλεία της Αρχαϊκής Εποχής.³ Πιθανότατα τα παιδιά να αναφέρουν ότι από όλα τα κριτήρια που σκέφτηκαν, δεν ίσχυαν όλα για κάθε πόλη, αλλά αρκετά από αυτά, π.χ. οι άνθρωποι έφτιαχναν την πόλη βασιλείό τους δίπλα στη θάλασσα με φυσικό λιμάνι, κοντά σε μεταλλεία, σε μια από τις πιο εύφορες περιοχές της Κύπρου. Ακολουθεί συζήτηση στην ολομέλεια

της τάξης όσον αφορά τα κριτήρια της επιλογής των πόλεων αυτών και τη σημασία τους.

Στη συνέχεια, επιλέγουμε 2 πόλεις για να εξετάσουμε τα κριτήρια επιλογής τους. Οι δραστηριότητες που ακολουθούν γίνονται με γρήγορο ρυθμό.

³ Ευχαριστίες στην ομάδα Γεωγραφίας ΝΑΠ Δημοτικήςγια τη δημιουργία του σχετικού χάρτη.

Δραστηριότητα 1α: Με ποια κριτήρια επέλεξαν τον τόπο για να κτίσουν την πόλη τους οι κάτοικοι της πόλης Σόλοι, στην Κύπρο;

Τα παιδιά εντοπίζουν την πόλη των Σόλων στον χάρτη της Κύπρου και συζητούν σε δυάδες το ερώτημα: «Με ποια κριτήρια επέλεξαν τον τόπο για να κτίσουν την πόλη τους οι κάτοικοι της πόλης αυτής;». Εδώ, τα παιδιά αναμένεται να ανακαλέσουν γνώσεις τις οποίες απέκτησαν εντόπισαν κατά την ανάκριση των Πηγών στη Διδακτική 1, Ενότητα: Μετακίνηση και να αναφέρουν ότι οι κάτοικοι της πόλης των Σόλων, σύμφωνα με την παράδοση, αναθεώρησαν– μετά από την προτροπή του Αθηναίου Σόλωνα – τα κριτήρια επιλογής του χώρου ανέγερσης της πόλης τους και την μετέφεραν αλλού: «Ήταν χτισμένη σε μέρος που προστατευόταν από τους εχθρούς αλλά ήταν άγονο. Τον έπεισε λοιπόν ο Σόλωνας, μια και πιο κάτω υπήρχε ωραία πεδιάδα, να μεταφέρει εκεί την πόλη και να τη φτιάξει πιο όμορφη και πιο μεγάλη.» Αν χρειαστεί, τα παιδιά εντοπίζουν την πηγή στο σχολικό τους βιβλίο: *Ο άνθρωπος και η Ιστορία του. Από την Κυπρογεωμετρική μέχρι την Ελληνιστική Εποχή*, Δ΄ τάξης (Βιβλίο Μαθητή), Έκδοση ΥΑΠ, ΥΠΠ Κύπρου, σ. 36.

Δραστηριότητα 1β: Με ποια κριτήρια επέλεξαν τον τόπο για να κτίσουν την πόλη τους οι κάτοικοι της πόλης της Αμαθούντας;

Αφού εντοπίσουν την Αμαθούντα στον χάρτη, τα παιδιά μελετούν αεροφωτογραφία της αρχαϊκής Αμαθούντας, καθώς και αναπαράσταση του αρχαίου λιμανιού της συγκεκριμένης πόλης (βλ. Παρουσίαση «Πού και πώς έχτιζαν τις πόλεις και τις κατοικίες τους οι άνθρωποι την Αρχαϊκή Εποχή;»). Στη συνέχεια, καλούνται να γράψουν στις ατομικές, πλαστικοποιημένες καρτέλες τους δύο κριτήρια, τα οποία θεωρούν ότι θα έλαβαν υπόψη τους οι κάτοικοι της πόλης, προτού κτίσουν την πόλη τους. Πιθανότατα πολλά παιδιά να εντοπίσουν ότι η Αμαθούντα είναι κτισμένη:

- **Πάνω σε ύψωμα** για να βλέπουν τους εχθρούς από μακριά.
- **Κοντά στη θάλασσα** για να κάνουν εμπόριο.
- **Κοντά σε ποτάμι** για να έχουν πόσιμο νερό.
- **Κοντά σε πεδιάδα** για να καλλιεργούν τη γη.

Δραστηριότητα 2: Πώς έκτιζαν τις πόλεις τους οι άνθρωποι την Αρχαϊκή Εποχή;

Θέτουμε το ερώτημα «Πώς έκτιζαν τις πόλεις τους οι άνθρωποι την Αρχαϊκή Εποχή;» και αφού τα παιδιά μοιραστούν τις πρώτες τους υποθέσεις, προμηθεύονται το Φύλλο Εργασίας «Μελετώ με την ομάδα μου και συγκρίνω πόλεις της Αρχαϊκής Εποχής».

Εντοπίζουμε μαζί τις συγκεκριμένες πόλεις στον χάρτη (βλ. Παρουσίαση «Πού και πώς έχτιζαν τις πόλεις και τις κατοικίες τους οι άνθρωποι την Αρχαϊκή Εποχή;», διαφάνεια 2), και στη συνέχεια τα παιδιά εξετάζουν με τη βοήθεια του Φύλλου Εργασίας «Μελετώ με την ομάδα μου και συγκρίνω πόλεις της Αρχαϊκής Εποχής» τις αναπαραστάσεις διαφόρων πόλεων Αρχαϊκής Εποχής σε διάφορα μέρη:

- Αθήνα (Ελλάδα)
- Σπάρτη (Ελλάδα)
- Κόρινθο (Ελλάδα)

- Μίλητο (Μ. Ασία)
- Τύρο (Φοινίκη)
- Νινευή (Μεσοποταμία)
- Καρχηδόνα (Αφρική)
- Βαβυλώνα (Περσία / Μεσοποταμία)
- Πάφο (Κύπρος)

Στο τέλος του Φύλλου Εργασίας, τα παιδιά καλούνται να σημειώνουν ομοιότητες και διαφορές, τις οποίες ανακοινώνουν στην ολομέλεια της τάξης. Κατά την ανακοίνωση των συμπερασμάτων, ενθαρρύνουμε τη χρήση του λεξιλογίου διαβαθμισμένης βεβαιότητας, όπως, π.χ.:

- Σύμφωνα με τις αναπαραστάσεις αυτές, όλες οι πόλεις φαίνεται να είχαν τείχη (περιτειχισμένες πόλεις), επειδή πιθανότατα ανησυχούσαν για εχθρικές επιθέσεις.
- Σύμφωνα με τις πηγές, ο ναός/ιερό και το παλάτι/ανάκτορο ήταν κτισμένα στο πιο ψηλό σημείο της πόλης, ίσως γιατί.....
- Σύμφωνα με τις αναπαραστάσεις αυτές, οι περισσότερες πόλεις ήταν κτισμένες κοντά σε θάλασσα επειδή, πιθανότατα, ασχολούνταν με το εμπόριο και....
- Σύμφωνα με τις αναπαραστάσεις, οι πόλεις κτίστηκαν κοντά σε πεδιάδα για να καλλιεργούν τη γη και να έχουν τροφή ...

Δραστηριότητα 3: Πώς έκτιζαν τις οικίες τους οι άνθρωποι την Αρχαϊκή Εποχή; Μελετώντας ευρήματα από την Κύπρο.

Προβάλλουμε την αεροφωτογραφία του ανακτόρου στο Βουνί, κοντά στην πόλη των Σόλων, καθώς και την αεροφωτογραφία της αρχαίας πόλης Αμαθούντας, όπου βρισκόταν το ανάκτορο και ο ναός, ενημερώνοντας τα παιδιά ότι οι αρχαιολόγοι βρήκαν στην Κύπρο πέτρινες βάσεις ανακτόρων, καλοδιατηρημένους τάφους, ωστόσο κατάλοιπα οικισμών βρέθηκαν ελάχιστα.⁴ «Γιατί άραγε να συμβαίνει αυτό;».

Τα παιδιά συζητούν σε δυάδες το ερώτημα και συναποφασίζουν την απάντησή τους. Πιθανότατα, τα περισσότερα παιδιά να εφαρμόσουν τις γνώσεις τους από προηγούμενα μαθήματα (βλ. Γεωμετρική) και να εντοπίσουν ότι οι οικίες δεν διατηρήθηκαν ολόκληρες μέχρι σήμερα, γιατί τα υλικά κατασκευής τους (ξύλο, πλιθάρι) δεν άντεξαν στον χρόνο· σε αντίθεση με κάποια από τα υλικά των ναών (πέτρα) που διατηρούνται μέχρι σήμερα και έτσι έχουμε κατάλοιπα αυτών των ιερών χώρων λατρείας.

Αν δεν αναφερθεί από τα παιδιά, θυμίζουμε τον λόγο που αναφέρθηκε στη Διδακτική Πρόταση 2 της Γεωμετρικής Εποχής: επειδή οι άνθρωποι μεταγενέστερων εποχών, της κλασικής, της ελληνιστικής και κυρίως της ρωμαϊκής εποχής, έκτισαν τις κατοικίες τους και τα κτίρια τους πάνω στους οικισμούς των προηγούμενων χρόνων, ή ακόμη χρησιμοποιώντας τα υλικά με τα οποία οικοδομήθηκαν οι προηγούμενοι οικισμοί. Έτσι είναι πολύ δύσκολο για τους αρχαιολόγους να διακρίνουν ξεκάθαρα τα όρια των αρχαϊκών οικισμών των βασιλείων ή ακόμα και το σχήμα των κατοικιών). Συνεπώς τα αρχιτεκτονικά κατάλοιπα οικιών της Κυπροαρχαϊκής εποχής είναι πολύ

⁴Σημείωση για εκπαιδευτικούς: Στο χάρτη της Κύπρου, μπορούμε να εντοπίσουμε για παράδειγμα την περιοχή των Σόλων, της Σαλαμίνας και της Ταμασού όπου βρέθηκαν ανάκτορα, σπουδαίοι βασιλικοί τάφοι με σημαντικά ευρήματα της Αρχαϊκής Εποχής. Επίσης, εντοπίζουμε την Παλαίπαφο, στην οποία οι αρχαιολόγοι διέκριναν μέρος του οικισμού και του τείχους της Αρχαϊκής Εποχής.

περιορισμένα. Το μόνο μνημείο που μπορεί να βοηθήσει στη μελέτη της οικιακής αρχιτεκτονικής αυτής της περιόδου είναι το ανάκτορο στο Βουνί, το οποίο οικοδομήθηκε κοντά στην αρχαία πόλη των Σόλων.

Αποθηκευτικός χώρος στο ανάκτορο του Βουνιού.
Πηγή φωτογραφίας: Ιστοσελίδα <http://195.14.149.87/directory/view-topic.rx?tid=70010>

Τάφος από την Ταμασσό
Πηγή φωτογραφίας: Ιστοσελίδα
<http://www.cyprushighlights.com/index.php/2010/09/10/%CF%84%CE%B1%CE%BC%CE%B1%CF%83%CF%83%CF%8C%CF%82/>

Ερώτημα για συζήτηση: «Σήμερα πώς φτιάχνουμε τα σπίτια μας στην Κύπρο; Τι έχει αλλάξει και τι έχει μείνει το ίδιο;».

Δραστηριότητα 4: Πώς έκτιζαν τις οικίες τους οι άνθρωποι της Αρχαϊκής Εποχής σε άλλες περιοχές της γης;

Τα παιδιά ενημερώνονται ότι, όπως και στην Κύπρο, έτσι και για πολλές άλλες περιοχές της γης δεν έχουμε αρκετά ευρήματα για να μιλήσουμε με βεβαιότητα για την αρχιτεκτονική των σπιτιών της Αρχαϊκής Εποχής. Με τη βοήθεια του σχετικού Φύλλου Εργασίας, τα παιδιά παρατηρούν και περιγράφουν οικίες μέσα από αναπαραστάσεις που οι αρχαιολόγοι κατάφεραν να φτιάξουν για κάποια σπίτια της Αρχαϊκής Εποχής.

Συγκεκριμένα παρατηρούν αναπαραστάσεις κατοικιών:

- Στη Μίλητο (Μ. Ασία)
- Στην Αθήνα (Ελλάδα)
- Στην Τύρο (Παλαιστίνη)
- Στην Αίγυπτο (Αφρική)
- Στη Χαναάν (Παλαιστίνη)
- Σε μια κατοικία των Ετρούσκων (Ιταλία)

Τα παιδιά καλούνται να μελετήσουν προσεκτικά όλες τις αναπαραστάσεις των οικιών της Αρχαϊκής Εποχής και να σημειώσουν δίπλα τις παρατηρήσεις τους. Τέλος, να συζητήσουν με πρώτα με το παιδί που κάθεται δίπλα τους και στη συνέχεια να ανακοινώσουν στην ολομέλεια, **τι έχει αλλάξει και τι έχει μείνει το ίδιο, σε σχέση με τα σπίτια άλλων εποχών.**

Ανακεφαλαίωση – Επαναφορά κύριων σημείων

Το κάθε παιδί σημειώνει στην ατομική, πλαστικοποιημένη καρτέλα του:

- Δύο κριτήρια με τα οποία επέλεγαν οι άνθρωποι της Αρχαϊκής Εποχής τον τόπο που θα έκτιζαν τις πόλεις και τους οικισμούς τους.
- Γιατί δεν μπορούμε να πούμε με σιγουριά πώς έφτιαχναν την κατοικία τους οι άνθρωποι της Αρχαϊκής Εποχής στην Κύπρο;
- Τρία κοινά χαρακτηριστικά των πόλεων Αρχαϊκής Εποχής τις αναπαραστάσεις των οποίων μελέτησαν

Τέλος, το κάθε παιδί

- ανατρέχει στις σχετικές σελίδες των Καρτών Εργασίας *Τι αλλάζει και τι μένει το ίδιο από τη Γεωμετρική Εποχή μέχρι σήμερα;* (σσ. 4-9) και συμπληρώνει τα στοιχεία που θεωρεί σημαντικά ή ενδιαφέροντα σε σχέση με τα ερωτήματα που το απασχόλησαν στο σημερινό μάθημα.

Αναστοχασμός παιδιού

Το κάθε παιδί επιλέγει να απαντήσει σε μια ή περισσότερες ερωτήσεις:

- Τι μου άρεσε πιο πολύ ή μου έκανε εντύπωση από αυτά που κάναμε σήμερα;
- Άλλαξαν οι ιδέες/γνώσεις μου με το σημερινό μάθημα; Γιατί;
- Συνεργάστηκα/συζητήσα αποτελεσματικά με άλλα παιδιά;
- Τηρήθηκαν οι αρχές του αμοιβαίου σεβασμού στον διάλογο;
- Πώς θα με βοηθήσουν αυτά που έμαθα σήμερα στην καθημερινή μου ζωή;
- Τι άλλο θέλω να μάθω; Τι θα ήθελα να εισηγηθώ στη/στον δασκάλα/ό μου;

Αναστοχασμός εκπαιδευτικού

- Πότε συμμετείχαν πιο ενεργά τα παιδιά;
- Τι πέτυχε κατά την άποψή μου; Τι δεν «δούλεψε» και γιατί;
- Ποιες περιοχές χρειάζονται βελτίωση; Πώς θα μπορούσαν να γίνουν;

Αξιολόγηση

Συντρέχουσα αξιολόγηση γίνεται κατά τη διάρκεια του μαθήματος μέσα από τις δραστηριότητες που εκτελούν τα παιδιά στις ομάδες τους και στην ολομέλεια της τάξης· και τελική αξιολόγηση γίνεται με τη δραστηριότητα ανακεφαλαίωσης και επαναφοράς των κύριων σημείων.